

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1.A képzési program adatai

Fels oktatási intézmény	Babe -Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
Szakterület	Pszichológia
Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L060080010

2.A tantárgy adatai

A tantárgy neve	Evolúciós pszichológia						
Az el adásért felel s tanár neve	Dr. Kiss Szidónia docens						
A szemináriumért felel s tanár neve	Dr. Kiss Szidónia docens						
Tanulmányi év	I	Félév	II	Értékelés módja		Tantárgy típusa	Választható

3.Teljes becsült id (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

Heti óraszám	4	melyb l: el adás	2	szeminárium/labor	2
Tantervben szerepl össz-óraszám	5	melyb l: el adás	2	szeminárium/labor	28
	6		8		
A tanulmányi id elosztása:					1 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					1
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					0
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					0
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
Egyéni munka össz-óraszama					14
A félév össz-óraszama					98
Kreditszám					4

4. El feltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• A pszichológia tárgykörébe tartozó alapfogalmakkal való ismeret- és feladatvégzés • A pszichológiában előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése • A személy, csoport és szervezet pszichológiai felmérése
Transzverzális kompetenciák	• A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés • Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban • A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzései	• Az általános és szakterülethez tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek ismerete és megértése; ezeknek megfelelő használata a szakmai közlésben • Az alapismereteknek az általános területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, tervek, stb. megmagyarázására és értelmezésére való használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata • Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által • A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása • Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület, kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása • A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén • A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszichodinamikus és társadalmi-kulturális) összehasonlító elemzése

8.A tantárgy tartalma

El adás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezetés. Történeti áttekintés	El adás	
2.Darwinizmus. Etológia	El adás	
3.Adaptacionizmus. Redukcionizmus	El adás, powerpointos bemutató	
4.Párválasztás	Powerpointos bemutató	
5.Univerzális párválasztási kritériumok	Powerpointos bemutató	
6.Homogámia	Powerpointos bemutató	
7.Család	Powerpointos bemutató	
8.Szülői gondoskodás	Ismeretek összegzése	
9.Monogámia. Poligámia	Powerpointos bemutató	
10.Csoportszervezés	El adás, powerpointos bemutató	
11.Gén-kultúra koevolúciós modell	El adás, powerpointos bemutató	
12.Memetikus evolúció. Kultúrális szelekció	El adás, powerpointos bemutató	
13.Evolúciós pszichopatológia	El adás, powerpointos bemutató	
14.Mentális betegségek kialakulását magyarázó modellek	El adás, powerpointos bemutató	
Könyvészet Berezkei T. (2008). <i>Evolúciós pszichológia</i>. Osiris Kiadó, Budapest Buller, D.J. (2006). <i>Adapting Minds. Evolutionary Psychology and the Persistent Quest for Human Nature</i>. The MIT Press, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Massachusetts Buss, D.M. (2008). <i>Evolutionary Psychology. The new science of the mind</i>. Third Edition, Allyn&Bacon, USA Csányi V. (2006). <i>Az emberi viselkedés</i>. Sanoma Kiadó, Budapest		
Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.A szelekció	Ismeretek szóbeli felmérése	
2.Szociáldarwinizmus	Megbeszélés	
3.Szociobiológiai örökség	Ismertetés, megbeszélés	
4.A szexualitás pszichobiológiája	Számonkér megbeszélés	

5.Fizikai vonzer	Ismeretfelmér teszt	
6.Neveltetési és vallási homogámia	Ismeretek szintézise	
7.Poligínia	Megbeszélés	
8.Attachment	Ismeretfelmér teszt	
9.Monogámia. Poligámia	Ismeretek szintézise	
10.Szociális hierarchiák	Ismeretek szintézise	
11.Csoportidentitás	Megbeszélés	
12.Lojalitás	Ismeretfelmér teszt	
13.Kultúra	Ismeretek szintézise	
14.Evolúció és medicina	Összefoglaló megbeszélés	
Könyvészet Csányi V. (2000). <i>Van ott valaki?</i> Typotex Kiadó, Budapest Csányi V. (2008). <i>Kis etológia.</i> Kossuth Kiadó, Budapest		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

• A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően   • A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (http://www.rncis.ro)   • A Romániai Foglalkozási Besorolás (http://www.mmuncii.ro)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	Értékelési kritériumok	Értékelési módszerek	Aránya a végső jegyben
	Vizsga	Írásbeli vizsga: az 5-ös megírása kizáró jelleg a végső jegy kiszámításához	70%
Szeminárium / Labor	Aktív részvétel		10%
	Tudományos dolgozat megírása	Szemináriumi tevékenység, tudományos dolgozat megírása, bemutatása	20%

A teljesítmény minimumkövetelményei

- Ha a félévi vizsga részeit alkotó (végső jegy 70%-a) írásbeli vizsgán nem kapja meg az átmenni jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt 30%-os elírásoknak eleget tett
- Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó hallgató vizsgáról való kizárással büntetendő
- A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében bepótolandó igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből 1 jelenlétből 1 max. 2-szer lehet hiányozni)
- A vizsgán való csalás vagy csalási kísérlet az egyetemről való kizárással sújtandó.

Kitöltés dátuma

Eladás felelőse

Szeminárium felelőse

2016.szept.10.

Dr. Kiss Szidónia docens

Dr. Kiss Szidónia docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....

Prof. Dr. Szamosközi István